

PostNL
Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

de Nationale ombudsman
Postbus 93122, 2509 AC Den Haag

GD1FP 2509LV801

00009

Notitie ter beantwoording van uw vraag over de antwoorden op Kamervragen "papieren inkomen" problematiek:

U wil graag weten welke oplossing in het verschiet ligt.

We hebben ter oplossing al minimaal 8 oplossingsvarianten gezien voor een structurele oplossing.

Het is een wat technisch verhaal.

Er zijn 3 oplossingen die –buiten een oplossing voor de "oude gevallen"- in beeld zijn.

1. Er is de oplossing "**Bijzonder geval**" die in de toeslagensfeer valt. Je regelt dan (in de Awir) dat de op grond van het besluit bijstand zelfstandigen (Bbz) verstrekte gift buiten het toetsinkomen voor de toeslagen valt als een bijzonder geval. Financiën en VWS zijn mordicus tegen vanwege vergroting complexe regels en de precedentwerking. Gemeenten zouden deze oplossing wel graag willen.

2. Er is de oplossing "**Bijzondere bijstand**" die in de bijstandssfeer zit. Je regelt dan dat gemeenten in deze gevallen bijzondere bijstand verstrekken. SZW en BZK zijn tegen deze oplossing. BZK en ook gemeenten willen de oplossing slechts als er geld op tafel komt. SZW is tegen omdat bijzondere bijstand niet voor deze gevallen bedoeld is. Bijzondere bijstand is (artikel 49 Participatiewet) uitsluitend bedoeld voor het vergoeden van kosten die op grond van individuele omstandigheden en naar het oordeel van het college niet uit de eigen middelen kunnen worden voldaan. Formeel juridisch is het niet mogelijk om bijzondere bijstand voor gedeelde toeslagen te verstrekken. Het betreft immers geen vergoeding voor kosten maar het verstrekken van een toeslag op inkomen. Het rijk kan gemeenten ook niet dwingen om bijzondere bijstand te verstrekken in al deze gevallen. Naar onze mening vormt deze oplossing geen structurele oplossing.

3. Tot slot is er een oplossing "**Eindheffing**" in de fiscale sfeer. Je regelt dan fiscaal dat de gift niet langer fiscaal inkomen is en dus ook niet tot het toetsinkomen voor de toeslagen behoort. Dit is de zuiverste oplossing. De gemeenten die eerder geraadpleegd zijn over deze oplossing (Den Haag, Amsterdam, Rotterdam) waren tegen deze oplossing omdat met deze oplossing het papieren inkomen probleem voor de groep van 1500 Bbz- ers is verholpen, maar een nieuwe grotere groep wordt gedupeerd. Deze groep (circa 3000 Bbz- ers) kan dan niet langer de belasting (loonheffing) over de gift die de gemeenten afdraagt, terugvragen vanuit de ondernemersfaciliteiten (via de zelfstandigenaftrek). De oplossing is bedacht door Financiën. SZW staat er niet afwijzend tegen en ziet die belastingteruggaaf als onbedoeld voordeel omdat de gemeente deze afdraagt en niet de ondernemers in de Bbz. Toch kan het wel gaan om veel geld.

Financiën wil nog wel met SZW praten over oplossing 2 (Bijzondere bijstand). Dit gesprek dient nog plaats te vinden, maar SZW vindt dit geen goede oplossing. Gemeenten hebben toch al te weinig geld voor Bijzondere bijstand (vanwege bijvoorbeeld beschermingsbewindproblematiek).

Omdat Financiën tegen oplossing 1 (Bijzonder geval) is, zitten we wat betreft de oplossingen 1 en 2 in een patstelling. We hebben Divosa inmiddels ook betrokken. Oplossing 3 komt dan weer om de hoek kijken. Als we afstemmen op deze oplossing zal dit vanwege de groep die het (onbedoelde) belastingvoordeeltje misloopt, -conform advies Divosa- voorzichtig gebracht moeten worden naar gemeenten toe (de communicatie is dan van belang).

De nationale ombudsman wil trouwens ook een oplossing voor de oude gevallen. Dat is ook een probleem. Als we hier een oplossing voor willen zal er geld voor moeten komen; het probleem speelt tenminste sedert 2006 (we weten dat de budgettaire effecten globaal circa € 7 mln per jaar bedragen, maar we weten niet hoeveel oude gevallen het betreft).

Wilt u niet toch akkoord gaan met de voorliggende beantwoording van de Kamervragen (Financiën heeft al een akkoord van hun bewindspersoon)? Als u akkoord gaat verzendt de staatssecretaris van Financiën de brief (mede namens u).